

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

 प्रभाव पब्लिकरेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६९८१५४००,
९८४९१५९२९७, ९८४९२४६२६९
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२

अंक २५३

काठमाडौं

सोमबार, २८ पुस २०८२

Prabhav National Daily

Monday, 12 January 2026

www.prabhavonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५०-

१८ वर्षपछि युद्धको

'इपिसेन्टर' फर्किए दाहाल

रुकुमपूर्वबाट चुनाव लड्ने घोषणा

■ जेबी योजन

काठमाडौं- नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा)का संयोजक पुष्पकमल दाहाल आफूले नेतृत्व गरेको १० वर्षे जनयुद्धको 'इपिसेन्टर'बाट निर्वाचन लड्ने भएका छन् । त्यो हो- रुकुमपूर्व । माओवादी युद्धको यो अधिक प्रभावितमध्येको एक क्षेत्र हो ।

विगतमा यहाँदेखि जनार्दन शर्मा निर्वाचन लड्थे । उनी २०६४ यता हरेकपटक निर्वाचित पनि भए । गत मांसरको तेस्रो साता भने तत्कालीन माओवादी छाडेर उनीसमेतले प्रगतिशील लोकतान्त्रिक पार्टी स्थापना गरेका छन् । शर्मा सोही दलबाट निर्वाचन लड्ने तयारीमा छन् । यस्तोबेला दाहालले आफ्नै पूर्वउपमहासचिव शर्मासँग प्रतिस्पर्धा गर्न लागेका हुन् । दाहालले शनिवार रुकुमपूर्व गएर भने, 'यसपालि म रुकुमपूर्वबाट चुनावमा उठ्ने छु ।'

रुकुमपूर्वमा जनार्दनसँग टक्कर गर्ने नेकपाका बलिया नेता छैनन् । त्यसैले नेकपाको रुकुमपूर्वले दाहालको नाम प्रत्यक्ष उम्मेदवारको रूपमा सिफारिस गरेको थियो । हालै त्यहाँदेखि आएको पार्टीको प्रतिनिधिमण्डलले दाहाललाई रुकुमपूर्वबाटै निर्वाचन लड्न दबाव दिएका थिए ।

उनले २०६४ मा रोल्पा-२ बाट निर्वाचन जितेपछि तर्फर्किएको आरोपको सामना गर्नुपरेको थियो । फेरि उनका लागि निर्वाचन जित्ने क्षेत्र विरलै छन् । कारण, नेकपाको पकड क्षेत्र हरेक निर्वाचनमा गुम्दै गएको छ । यस्तोमा दाहालले रुकुमपूर्वबाटै निर्वाचन लड्ने निर्णय गरेका हुन् ।

पूर्वसभामुख ओनसरी घर्तीमगर दाहालको आगामी प्रतिनिधिसभामा अपरिहार्यता हुने भएकाले उनी कम मिहेनतले जित्ने ठाउँबाट उम्मेदवार बन्न खोजेनन् । स्वभाविक लिनुपर्ने बताउँछन् । 'पार्टी संयोजक हुनुहुन्छ, उहाँ अरु उम्मेदवारजस्तो प्रचारमा गाउँ-गाउँ जान पाउनुहुन्छ । त्यसो हुँदा कम मिहेनत गर्दा जित्ने क्षेत्र रोज्नुलाई अन्यथा मान्नु हुँदैन,' उनले प्रभावसँग भनिन् ।

दाहालको चुनावी क्षेत्र

- रोल्पा-२ र काठमाडौं-१० (२०६४)
- काठमाडौं-१० र सिरहा-३ (२०७०)
- धितवज-३ (२०७४)
- गोरखा-२ (२०७९)
- रुकुमपूर्व (२०८२)

उहाँ पार्टी संयोजक हुनुहुन्छ, अरु उम्मेदवारजस्तो प्रचारमा गाउँ-गाउँ जान पाउनुहुन्छ । त्यसो हुँदा कम मिहेनत गर्दा जित्ने क्षेत्र रोज्नुलाई अन्यथा मान्नु हुँदैन ।

■ ओनसरी घर्ती मगर

नेत्री, नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी

दाहालले २०७९ को प्रतिनिधिसभा निर्वाचन गोरखा-२ बाट लडेका थिए । त्यहाँदेखि निर्वाचित भएर उनी प्रधानमन्त्री भए । युद्धका सहयात्री डा. बाबुराम भट्टलाई उनलाई त्यहाँ चुनावी मैदान खाली गरिदिएका थिए, पार्टी एकता गर्ने सतर्मा ।

► क्रमशः पृष्ठ २ मा

नेपाली कांग्रेसको विशेष महाधिवेशन

गगन-विश्वको शक्ति प्रदर्शनमा देउवाको खोजी

- भूकुटीमण्डपमा भेला भएका कांग्रेसका युवा नेताहरूले गगनलाई भावी नेतृत्वका रूपमा प्रस्तुत गर्दै उनको फोटो भएको झण्डा, टोपी लगाएका थिए
- ५१ प्रतिशत महाधिवेशन प्रतिनिधि पुगेको अवस्थामा बन्दसत्रको हलबाट गगनलाई सभापतिका रूपमा चयन गर्ने तयारी
- देउवालाई दिनभर पर्येको विशेष महाधिवेशन पक्षधरका नेताहरूले मञ्चमा पुग्नुसाथ बन्दसत्रमा भए पनि आइदिन गरे आग्रह

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- महामन्त्री गगन थापा र विश्वप्रकाश शर्माको आह्वानमा भएको नेपाली कांग्रेसको दोस्रो विशेष महाधिवेशन आइतबार उद्घाटन भएको छ । काठमाडौंको भूकुटीमण्डपमा भएको उद्घाटनमा महामन्त्री थापाको क्रेज उल्लेख्य देखिन्थ्यो ।

संस्थापनपक्षको नीतिविरुद्ध विद्रोहीको रूपमा प्रस्तुत भएका गगनले आफ्नो शक्ति प्रदर्शनका रूपमा विशेष महाधिवेशनलाई लिएको देखिन्छ । भूकुटीमण्डपमा भेला भएका कांग्रेसका युवा नेताहरूले गगनलाई भावी नेतृत्वका रूपमा प्रस्तुत गर्दै उनको फोटो भएको झण्डा, टोपी लगाएका थिए ।

दिउँसो १ बजेबाट सुरु भएको महाधिवेशनको उद्घाटन सत्र साँझ ७ बजेसम्म पनि गगनको भाषण सुन्न नेता कार्यकर्ता धीर भएर उभिएका थिए । गगनले सम्बोधनका क्रममा कांग्रेस दास र लासहरूको पार्टी नभएको बताए । 'कांग्रेस दास र लासको पार्टी होइन, हामी सबै बराबर छौं,' उनले भने, 'कसैले नबोल भनेर नबोल्ने होइन, जसले प्रश्न नसोध भन्छ, उसले जवाफ पनि दिन सक्दैन ।'

काठमाडौंको भूकुटीमण्डपमा नेपाली कांग्रेसका महामन्त्रीद्वय गगन थापा र विश्वप्रकाश शर्माले आह्वान गरेको विशेष महाधिवेशनको उद्घाटन समारोहमा आइतबार उपस्थित प्रतिनिधि र समर्थकहरूको भीड । उद्घाटनसत्रमा सम्बोधन गर्दै महामन्त्री थापा (बायाँ) र शर्मा ।

तस्विरः रासस

२६६२ प्रतिनिधिको नाम दर्ता

नेपाली कांग्रेसको विशेष महाधिवेशनमा पहिलो दिन दुई हजार ६६२ जना प्रतिनिधिले नाम दर्ता गराएको विशेष महाधिवेशन सचिवालयका युवराज पाण्डेले दावी गरे । आइतबार राति ९ बजेसम्म दुई हजार ६६२ प्रतिनिधिको नामावली

दर्ता भएको पाण्डेले विज्ञप्तिमार्फत जनाएका हुन् ।

जसअनुसार कोशी प्रदेशबाट ४२५, मधेश प्रदेशबाट ४४६, बागमतीबाट ४३२, गण्डकीबाट २९६, लुम्बिनीबाट

► क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

कोरियामा विदेशी कामदारमाथिको निर्भरता बढ्दो

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- दक्षिण कोरियामा त्यहाँका नागरिकलाई काममा लगाउन कठिनाई हुँदा विदेशी कामदारको माग बढेको पाइएको छ । विदेशी कामदार बढी प्रयोग गर्ने घरलु साना र मझौला एक हजार २२३ वटा कम्पनीमा गरिएको सर्वेक्षणले उक्त पुष्टि गरेको प्रतिवेदन सार्वजनिक भएको हो ।

कोरिया साना तथा मझौला उद्यम संघले आइतबार सार्वजनिक गरेको सर्वेक्षणले ८२.६ प्रतिशत रोजगारदातालाई कोरियाली नागरिक भर्ती गर्न कठिनाई हुने गरेको देखाएको छ । अध्ययनका अनुसार कोरियाली नागरिकहरूमा घरलु औद्योगिक कार्यस्थलप्रतिको वित्तीय बढेको पाइएको छ । जुन सन् २०२३ मा ८९.८, २०२४ मा ९०.२ र २०२५ मा ९२.९ प्रतिशत पुगेको देखिएको छ । यसले साना उत्पादकहरूको विदेशी कामदारमाथिको निर्भरता विस्तार भएको देखिन्छ ।

कम्पनीहरूका अनुसार विदेशी कामदारको श्रम लागत पनि कोरियाली कामदारको जस्तै भएकाले महत्वपूर्ण देखिएको छ । एउटा विदेशी

कामदारको औसत मासिक श्रम लागत २९ लाख २८ हजार हुने उल्लेख गरिएको छ । जसमा तलब २१ लाख ६५ हजार, अधिक समयको भत्ता तीन लाख २१ हजार, आर्कस्मिक खर्च ४६ हजार, र बस्न र खानको लागि तीन लाख ९६ हजार वोन छ । विगतको तुलनामा कामदारको तलब लगातार बढ्दै जाँदा 'ओभरटाइम' (अतिरिक्त समय काम गरेको) भत्ता घटेको छ । विदेशी कामदार

हरूको औसत तलब सन् २०२३ मा २९ लाख १३ हजार वोनबाट सन् २०२५ मा २९ लाख ६५ हजार वोन पुगेको छ, तर सोही अवधिमा अधिक समयको भत्ता चार लाख ८१ हजारबाट घटेर तीन लाख २१ हजार वोनमा झरेको छ । सो अध्ययनका अनुसार लागत भारको कारण ९७.८ प्रतिशत कम्पनीहरूले वैधानिक रोजगारी सीमाभन्दा कम विदेशी कामदार भर्ना गरेको पाइएको छ ।

कामदार संख्या घट्नुमा आवेदन शुल्क, खाने र बस्ने खर्चलगायतका गैरतलब सम्बन्धित भर्ती खर्च, न्यूनतम ज्याला वृद्धि, श्रम लागत भार र आर्थिक मन्दिका कारण रहेको छ ।

सर्वेक्षणमा सहभागी कम्पनीहरूले उत्पादकत्व वृद्धिका लागि परीक्षण अवधिको आवश्यकतामा जोड दिइएको उल्लेख गरिएको छ । तीन महिनाभन्दा कम समयका लागि काममा राखिएका विदेशी कामदारहरूको उत्पादकत्व कोरियाली कामदारहरूको ६६.८ मात्र भएको कम्पनीहरूले जनाएका छन् ।

उक्त सर्वेक्षणले उच्च दक्षता भएका कामदारको संख्या पनि द्रुत गतिमा वृद्धि भइरहेको देखाएको छ । यस्ता कामदारहरू सन् २०२४ मा २९.५ प्रतिशत थिए भने २०२५ मा ४८.२ प्रतिशत पुगेका छन् । कम्पनीहरूले उत्पादकत्व वृद्धिका लागि विदेशी कामदारको लामो कार्यावधि आवश्यक रहेको बताएका छन् । ९४ प्रतिशत रोजगारदाताले रोजगार अनुमति प्रणाली (ईपिएस) अन्तर्गत विदेशी कामदारको न्यूनतम कार्यकाल तीन वर्ष वा बढी उपयुक्त हुने धारणा राखेका थिए ।

► क्रमशः पृष्ठ २ मा

ओलीलाई टक्कर दिँदै बालेन-रञ्जित

- रञ्जितलाई भापा-५ बाट निर्वाचन लडाउँदै नेकपा
- रास्वपाबाट बालेन सोही क्षेत्रबाट निर्वाचन लड्दै
- ओलीलाई हराएर प्रतिनिधिसभा आउन रोक्ने रणनीति
- २०४८ यताका सातमध्ये छ निर्वाचनमा ओली विजयी

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेकपा एमालेका अध्यक्ष कपी शर्मा ओलीलाई यसपटक भापा-५ मा काठमाडौं महानगरपालिकाका प्रमुख बालेन्द्र (बालेन) साहदेखि नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा)का नेता रञ्जित तामाङसम्मले टक्कर दिने भएका छन् । दुवैजना पहिलोपटक ओलीसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेगरी अघि बढेका हुन् ।

आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा तामाङलाई उनको दल नेकपाले उक्त क्षेत्रबाट उम्मेदवार बनाउने दुगो लगाइसकेको छ । उनले यसअघि नै भनेका थिए, 'यसपटक ओलीसँग भापा-५ मा प्रतिस्पर्धा

गर्छु ।' रञ्जित पहिलोपटक प्रतिनिधिसभा निर्वाचन लड्न लागेका हुन् । भापाकै उनी अनेर स्वावियु क्रान्तिकारीका पूर्वकेन्द्रीय अध्यक्ष हुन् । अहिले उनी नेकपाको केन्द्रीय कमिटीमा छन् ।

यता बालेन राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)बाट ओलीसँग निर्वाचनमा प्रतिस्पर्धी बन्न लागेका हुन् । रास्वपाको भापा सभापति प्रकाश पाठकले बालेनलाई भेटेको र उनलाई ओलीसँग निर्वाचन लड्न आग्रह गरिएको बताए । उनका अनुसार बालेन सकरात्मक छन् । 'उहाँलाई हामीले यसपटक भापा-५ बाट निर्वाचन लड्नुहोस् भन्यो, उहाँले हुन्छ म तयार छु भन्नुभएको छ,' उनले प्रभावसँग भने, 'त्यहाँको हामीले वस्तुस्थितिबारे उहाँलाई झिफडि गरेका छौं ।'

बालेन रास्वपाका वरिष्ठ नेता हुन् । उनलाई भापा-५ मा ओलीसँग प्रतिस्पर्धा गराउनेगरी

रास्वपा प्रवक्ता मनिष भ्वा, पूर्वसांसद निशा डार्गी, प्रमोद न्यौपाने, राजीव खत्रीलगायत यसअघि नै त्यहाँ पुगेर पार्टी समितिसँग छलफल गरेका थिए । ओली भापा-५ मा २०४८ यता भएका सातवटामध्ये पाँच निर्वाचनमा निर्वाचित नेता हुन् । त्यहाँबाट निर्वाचन जित्छन् । ओली प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०४८, मध्यावधि निर्वाचन २०५१, प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०५६, २०७४ र २०७९ मा निर्वाचित भए । दोस्रो संविधानसभा निर्वाचन २०७० मा पनि ओली त्यहीँबाट निर्वाचित भए । २०६४ को संविधानसभा निर्वाचनमा भने तत्कालीन नेकपा माओवादीका उम्मेदवार विश्वदीप लिङ्देनसँग ओलीको पराजय भयो ।

► क्रमशः पृष्ठ २ मा

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

‘ग्रेसफुल एक्जिट’का लागि देउवालाई अन्तिम अवसर

यतिबेला कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा महाराजगञ्जमा आराम गरिरहेका होलान् । जेन–जी विद्रोहको बेला भदौ २४ गते आफ्नै निवासमा कुटिएका देउवा उपचारपछि आराम गरिरहे पनि मन भने कुँडिएको होला । कारण महामन्त्रीद्वयले आफ्नो टेरपुच्छर नलाई विशेष महाधिवेशन आयोजना गरे भनेर ।

विधानतः कांग्रेस नेतृत्वमा देउवाको कार्यकाल मंसिरमै सकिएको हो । निर्वाचन घोषणा भइसकेको अवस्थामा महाधिवेशन गर्न नसकिने भन्दै देउवाले आफ्नो कार्यकाल थपिरहेका छन् । यो बीचमा सक्दो चाँडो महाधिवेशन गर्नुपर्छ भनेर युवा महामन्त्रीहरूले दबाव दिएकै हुन् । संस्थापनइतरले पनि यसमा साथ दिए । देउवापक्षकै २५ जना केन्द्रीय सदस्य पनि निर्वाचनअघि नै महाधिवेशन हुनुपर्छ भन्ने लाइनमा उभिए । तर देउवाले बहुमत आफ्नै पक्षमा छ भन्दै यो आवाज सुनेनन् । फागुन २१ गते निर्वाचन आउँदै छ । यो बीचमा नेकपा एमालेले मंसिरको मसान्तमा आफ्नो महाधिवेशन सकायो । भनै, केपी शर्मा ओलीले नेतृत्व छाडेनन् न्यो अकै विषय हो । तर विधानतः एमाले अपडेट भयो । कांग्रेसमा देउवालाई छुट छैन । अब उनी विधानतः सभापति बन्न पाउने छैनन् ।

देउवालाई एकै लोभ छ एकपटक प्रधानमन्त्री बन्ने । कांग्रेस नेतृत्वबाट विदा भए यो अवसर गुम्ने डरमा बाँचेका देउवालाई निर्वाचनअघिको महाधिवेशन एकदम अरुचिको विषय हो । सकेसम्म विघटित प्रतिनिधिसभा ख्याँताएर भए पनि प्रधानमन्त्री बन्ने आकांक्ष देउवाको सुनिन्छ । तर ठीक उल्टो कांग्रेसमा युवाको माग छ, परिवर्तनको । देउवाको नेतृत्वका कारण कांग्रेस कमजोर बन्दै गएको छ । निर्वाचनमा पहिलो दल बनेर पनि कांग्रेसले सरकारको नेतृत्व गर्न सकेन । तानाशाहीको रूपमा आरोप लागेका एमाले अध्यक्ष ओलीसँग साँठगाँठ गरेर भागबण्डाको राजनीतिलाई सतहमै ल्याए । अधिल्लो निर्वाचनमा कांग्रेसका हार लज्जास्पद थियो । त्यसपछि माओवादीसँग चुनावी तालमेल गर्‍यो । यसले गर्दा देउवा आलोचित बने ।

युवाको नजरमा देउवाको साख गिउँदै गएको छ । तर पनि नेतृत्वमा उनको चाहना अझै देखिन्छ । उनलाई भरथेग गर्ने सारथीहरू पनि प्रशस्तै छन् । देउवालाई अब नेतृत्वमा टेको लगाएर राख्नुभन्दा पनि टेको लगाउनेहरूले बुझ्नुपर्ने कुराचाहिँ ‘ग्रेसफुल एक्जिट’ दिनु उत्तम हो । यो त टेको लगाउन खोज्नेहरूको कुरा भयो, देउवा आफैँ पनि ‘ग्रेसफुल एक्जिट’ चाहने हो भने युवाको आवाजलाई सुन । भृकुटीमण्डपमा उत्रिएका कांग्रेसजनको मनलाई मान । यो देउवाका लागि अन्तिम अवसर हो ।

श्रम सरोकार

साउदी अरेबियामा रहेका नेपालीहरूले अपनाउनुपर्ने सावधानी

पछिल्ला दिनहरूमा साउदी अरेबियाका केही दूरसञ्चार कम्पनीहरूका प्रतिज्ञापत्रहरूका प्रावधानहरू कार्यान्वयनका नाममा हुने गरेका विभिन्न किसिमका ठगी बढेको पाइएको छ । जसमा धेरै नेपालीहरू आफूले लिँदै नलिएको वित्तीय दायित्वको भ्रमेलामा परी कानुनी कारवाहीमा पर्दै आएको साउदीस्थित नेपाली दूतावासले जनाएको छ । अनधिकृत व्यक्तिहरूबाट सिमको खरिद गर्दा र आफ्ना व्यक्तिगत विवरणहरू जथाभावी बाँड्दा यस्ता घटनाहरू घटेका हुनसक्ने भन्दै दूतावासले निम्न सावधानी अपनाउन अपिल गरेको छ ।

अज्ञात फोन कल वा मेसेजबाट सचेत रहने

कुनै प्रकारको प्रलोभन देखाइ, चिन्ता परेको भनी वा बैंक तथा सरकारी कार्यालयको कर्मचारी हो भनी कसैले तपाईंको ओटिपीलगायतका व्यक्तिगत विवरण मागेमा नदिने ।

मोबाइल सेवा खरिद गर्दा सावधानी अपनाउने

खुला पसलहरू वा अनधिकृत डिलरहरूबाट सिमकार्ड नकिन्ने । मोबाइल सिम कार्ड, इन्टरनेट सेवा, वा किस्ताबन्दी योजनाहरू खरिद गर्दा सम्झौताका सर्तहरू ध्यानपूर्वक अध्ययन गर्ने । सेवा प्रदायक वा एजेन्टहरूसँग माथि उल्लिखित विषयमा सम्झौता गर्दा आफ्नो जानकारीको दुरुपयोग नहुने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

आफ्नो व्यक्तिगत जानकारी र कागजातहरू सुरक्षित राख्ने

आफ्नो इकामा, राहदानी, बैंक विवरण वा अन्य व्यक्तिगत कागजातहरू अनावश्यकरूपमा कसैलाई नदिने । यदि कोही कसैले तपाईंको इकामा मागेमा मागिएको विवरणहरू किन आवश्यक छ भनी पहिले राम्रोसँग बुझ्नुहोस् । तपाईंको कम्पनी वा अन्य कुनै निकाय वा व्यक्तिले कुनै कागजमा तपाईंलाई हस्ताक्षर गर्न भनेमा त्यसमा लेखिएको व्यहोरा बुझेर उचित लागेमा मात्र हस्ताक्षर गर्नुहोस् ।

अब्धेर खाताको जानकारी सुरक्षित राख्ने

आफ्नो अब्धेर खाताको विवरण, पासवर्ड, वा ओटिपी कसैलाई पनि नदिने । अपरिचित व्यक्तिलाई तपाईंको अब्धेर खाता खोल्न, अपडेट गर्न, वा परिवर्तन गर्न सहयोग नमान्नुहोस् । कसैले सहयोग गर्छु भने पनि त्यस्तो व्यक्तिको सहयोग नलिने । आफ्नो मोबाइल फोन कसैलाई पनि नदिने । प्रायोजक (स्पन्सर), एचआर कर्मचारी, वा अन्य जो सुकै भए पनि आफ्नो फोनको प्रयोग गर्न अरुलाई नदिने । उनीहरूले तपाईंको जानकारी दुरुपयोग गर्न वा ठगीका लागि प्रयोग गर्न सक्छन् ।

□ प्र.डा. तीर्थप्रसाद मिश्र

“

अरनिकोका विषयमा नेपाली स्रोत मौन रहँदा कतिपय प्रश्न हालसम्म अनुत्तरित नै छन् । सही उत्तर पाउन पनि मुस्किल नै होला । अरनिकोको खास नाम के थियो भन्ने विषयमा पनि अलमल छ, कसैले अनिको वा अरनिक भनेका छन् त कसैले उनको नाम चिनियाँ भाषामा उच्चारण गर्दा अरनिको भएको चर्चा गरेका छन् । बाबुराम आचार्यले उनको नाम बलबाहु भएको जनाएका छन् । उनको जन्म कहिले भएको हो र सन् १२४४ मा भोट जाँदा उनी कति वर्षका थिए भन्ने पनि यकीन हुन सकेको छैन ।

अरनिको नेपालको छुवि विश्वभर उजिल्याउने नेपाली मनमन्दिरमा विराजमान कहिल्यै ननिम्ने बत्ती हुन् । यिनैको आरती र अर्चना गरी उनको व्यक्तित्व र योगदान विषयमा स्तुति गरी श्रद्धा गर्ने दिवस हो, अरनिको जयन्ती । यथार्थमा नै सबै नेपालीले श्रद्धा (श्रद्धापूर्वक गरिने कार्य) गर्ने पितृ (पुर्खा) तिनै महामानव हुन्, जसको सन्दर्भ नेपालको गौरवमय अतीतसँग प्रत्यक्ष रूपमा गांसिएको छ । नेपाल र चीनमासमेत हरेक वर्ष पुस २३ गते विशेष महत्त्वका साथ अरनिको दिवस मनाइने परम्परा २०५८ सालबाट थालनी भएको हो ।

नेपाललाई तिब्बत, चीन, मंगोलिया, इण्डोनेसियासम्म चिनाउने अरनिको एक महान् चित्रकार, कलाकार, वास्तुकलाविद् थिए, जसको कलाकारिताविना वास्तुकलाको इतिहास नै अधुरो र अपुरो रहन्छ । यस्ता महान् धर्तीपुत्रको कार्य र योगदान विषयमा प्रकाश पार्ने नेपाली वाङ्मयका श्रेष्ठ व्यक्तित्व सत्यमोहन जोशी र अन्वेषक मीनबहादुर शाक्यप्रति सम्मान र सराहना गर्न पनि कञ्जुस्याईं गर्नु हुँदैन । चिनियाँ स्रोतको अध्ययन, विश्लेषण र स्थलगत अवलोकनका आधारमा जोशीले र उनको चित्र अन्वेषण गर्ने शाक्यहरूले जागर नचलाएको भए अरनिको इतिहासकै गर्भमा हराउने थिए ।

नेपालको प्रसिद्ध तिब्बत र चीनमा पुर्‍याई ती देशहरूसँग घनिष्ठता गराउने नेपाली राजकुमारी भृकुटी विषयमा जस्तै यी महान् कलाकार अरनिको विषयमा नेपालमा ऐतिहासिक सामग्री किन मौन भए भन्ने प्रश्नको चिन्तबुद्धो जवाफ खोज्ने बेला आएको छ । चीनमा पुगेर प्रसिद्ध कमाउने अरनिकोका विषयमा चर्चा गर्दा नेपाल-भोट-चीन सम्बन्धको पूर्वसन्दर्भलाई पृथक राख्न सकिँदैन ।

नेपालको सम्बन्धमा उत्तरका मुलुक खासगरी भोट र चीनसँग घनिष्ठता ल्याउने सर्वाधिक महत्त्वपूर्ण भूमिका बौद्ध धर्मले निर्वाह गरेको सर्वविदित तथ्य हो । शान्तिभद्र, अनन्तश्री, जेत कर्ण, सुमन कीर्ति, शान्तिश्रीजस्ता बौद्ध धर्मका पण्डित नेपालबाटै भोट पुगेका थिए । यसैगरी पद्मसम्भव पनि नेपाल भएरै भोट पुगी मानसम्मान पाउन सफल भए ।

यसैगरी नेवारी पण्डित महान् ज्ञानी (स्थानीयले दिएको नाम ग्रेटमर्सी तर खास नाम अज्ञात)ले त भोटबाट फर्कदा एक हजार औंस सुन दक्षिणा नै पाएका थिए । सातौँ शताब्दीमा नै कुती र केरुङ मार्ग प्रचलनमा आएपछि चीनका भारत भ्रमण गर्ने तीर्थयात्री एवं भिक्षुहरू नेपाल भएर नै जाने आउने गरेका दृष्टान्त पाइन्छन् । सोही शताब्दीमा नै नेपाली राजकुमारी भृकुटीले ल्हासामा भोकाङ मन्दिर निर्माण गराएकी थिइन् । उक्त मन्दिरको निर्माण नेपाली कालीगढहरूले गरेको अनुमान गरिएको छ । सोही समयदेखि नेपाली कालीगढ, कलाकार, वास्तुकलाविद् जस्ता जनशक्तिको माग भोटमा हुने गरेको थियो । भोटमा रहेको प्रसिद्ध साक्या(स्याक्या) गुम्बाहरू बौद्ध धर्मात्मस्वीका लागि आकर्षणको केन्द्र थियो र नेपालका भिक्षु बाँडाहरूलाई उक्त गुम्बा गन्तव्यस्थल थियो ।

तेह्रौँ शताब्दीमा चीनलाई आफ्नो हातमा नचाउन सफल चंगेज खाँसमेत साक्या गुम्बा र सम्बन्धित धार्मिक मठबाट निकै प्रभावित भएका

थिए । यिनै चंगेजका नाति कुब्लाई खाँ सर्वत्र दिग्विजय गरी शक्तिशाली बादशाह हुन पुगेका थिए । उनले साक्या गुम्बाका संघनायक नाम गरेका व्यक्तिसँग बौद्ध धर्मदर्शनको दीक्षा लिए । यिनै कुब्लाई खाँको आदेशमा साक्या गुम्बाका प्रमुखले सोही स्थानमा सुवर्ण चैत्य निर्माण गर्न नेपालका राजालाई १०० जना वास्तुकलाकार/शिल्पकार पठाइदिन अनुरोध गरे । सोहीअनुसार नेपालका मल्ल राजा जयभीम मल्ल (अनन्त मल्ल) ले कालीगढको एक टोली भोट पठाइदिए । यस टोलीको नेतृत्व अरनिकोले गरेका थिए ।

अरनिकोले नेपालमा छँदा नै वास्तुकलाका विविध पक्षमा दक्षता हासिल गरिसकेका थिए भन्ने अनुमान हुन्छ । नेपालबाट जाने सबै कालीगढहरू नेवार समुदायकै बौद्धमार्गी भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । यी नेपाली कलाकारहरू नेपालको कुन स्थानबाट कुन-कुन सर्तमा के-कसरी गए भन्ने कुनै ऐतिहासिक दस्तावेज उपलब्ध छैन । नेपाली कलाकारहरू अरनिकोको निर्देशनमा साक्या गुम्बाको सुवर्ण चैत्य निर्माण गरी सुनका मसीले कंग्युर र तंग्युरजस्ता बौद्धधर्म कृतिहरू उत्तार गरी शाक्यमुनि बुद्धको सुवर्ण मूर्ति, सुवर्ण चैत्य र अनेकौँ बौद्ध मूर्ति बनाएको चर्चा सत्यमोहन जोशीले गरेका छन्, यो समय सन् १२६० आसपासको थियो ।

अरनिकोको प्रतिभा, कार्यदक्षता तथा सीपबाट साक्या गुम्बाका संघनायक पाहसपाले उनलाई कुब्लाई खाँको दरबार पेचिङ लिएर गए । अरनिकोका अतिरिक्त कति जना कलाकार तिब्बत गएका थिए भन्ने कुराको तथ्य उपलब्ध छैन । संघनायकद्वारा अरनिकोको प्रतिभा र अभूतपूर्व कलाकारिताको प्रशंसा सुनेका सम्राट कुब्लाई खाँ अरनिकोबाट प्रभावित भए । उनले विघेर थन्किएको एउटा ढलोटको मूर्ति मर्मत गर्ने आदेश दिए ।

अरनिकोले तत्परागरी साथ आफूलाई प्रदान गरिएको दायित्व पूरा गरी ढलोटको मूर्तिलाई मर्मत गरी आफ्नो सीप र दक्षताको परिचय दिए । यस कार्यबाट बादसाह प्रसन्न भई वेइजिङको श्वेत चैत्य महानिर्माण गर्ने दायित्व प्रदान गरे । अरनिकोकै नेतृत्वमा सन् १२७१ मा कार्य प्रारम्भ गरी आठ वर्ष लगाएर सो योजना पूरा भयो । यसपछि अर्को आठ वर्ष लगाएर उक्त चैत्यको परिसरमा नै एक बौद्ध विहार निर्माण गरे । यसपछि अरनिकोले चीनका अन्य प्रान्तमा पनि बौद्ध मूर्ति एवं कलाकृतिबाट सजिएका बौद्ध विहार बनाएका थिए । उक्त समयसम्म अरनिकोले धेरै चिनियाँहरूलाई ढलोटकलामा दक्ष कालीगण बनाइसकेका थिए । कुब्लाई खाँले अरनिकोको कौशल र सीपको सम्मान गर्दै वास्तुकला प्रमुखमा नियुक्त गरे ।

उनले चिनियाँ युवतीसँग विवाह गरेर चिनको राजधानीमा घरजम गरी बस्न थाले । त्यहाँको सरकारी सेवामा कार्यरत रहँदाको अवस्थामा नै ६२-६३ वर्षको उमेरमा उनको देहान्त भयो । त्यस बेलासम्म उनका छोराहरू पनि बाबुको काँध थाप्न सक्ने हैसियतमा पुगिसकेका थिए । भनिन्छ, अरनिकोपश्चात् उनैका छोराहरू वास्तुकला विभागमा कार्यरत रहे ।

अनिको केवल वास्तुकलाविद् मात्र थिएनन्, उनी त एक कुशल चित्रकार पनि थिए । उनले बनाएको

कुब्लाई खाँको मुहारचित्र र साम्राज्ञीको छुर्बिचित्र ताइवानको ताइपे संग्रहालयमा सुरक्षित रहेको तथ्य मीनबहादुर शाक्यले पत्ता लगाई सोको छायाप्रति पनि उपलब्ध गराए । जुन नेपाल आर्ट काउन्सिल बबरमहल ग्यालरीमा सजाइएको छ । अरनिकोको मृत्युपश्चात् चिनियाँ सम्राटले उनलाई मरणोपरांत प्रदान गरिने विशेष सम्मान ‘मिड हुई’ सम्मानबाट श्रद्धाञ्जली दिएका थिए । आजसम्म चीनमा उनका कलाकृतिहरू देख्न सकिन्छ । वेइजिङमा उनको समाधिस्थलमा सन् १३११ मा खडा गरिएको कीर्तिस्तम्भ नै उनको जीवनी र कार्यका विषयमा जानकारी दिने एक भरपर्दो स्रोत हो ।

अरनिकोका विषयमा नेपाली स्रोत मौन रहँदा कतिपय प्रश्न हालसम्म अनुत्तरित नै छन् । सही उत्तर पाउन पनि मुस्किल नै होला । अरनिकोको खास नाम के थियो भन्ने विषयमा पनि अलमल छ, कसैले अनिको वा अरनिक भनेका छन् त कसैले उनको नाम चिनियाँ भाषामा उच्चारण गर्दा अरनिको भएको चर्चा गरेका छन् । बाबुराम आचार्यले उनको नाम बलबाहु भएको जनाएका छन् । उनको जन्म कहिले भएको हो र सन् १२४४ मा भोट जाँदा उनी कति वर्षका थिए भन्ने पनि यकीन हुन सकेको छैन ।

चीनमा रहँदा अरनिकोले धेरै जनासँग विवाह गरेका थिए । उनले कति श्रीमतीलाई त पारपाचुके पनि दिएका थिए भन्ने कथन पनि छ । मृत्युकालीन समयमा उनका नेपाली श्रीमतीबाहेक दुई मंगोलियन र सात चिनियाँ श्रीमती रहेको उल्लेख पाइन्छ । उनले नेपालबाट श्रीमती लिएर भोट जान सम्भव देखिँदैन किनकि भोट जाने कसैले पनि श्रीमती लिएर गएको प्रमाण भेटिँदैन ।

उनका छोराछोरी चीनमै बसोबास गरेका र नेपालसँग कुनै सम्पर्क नभएको अनुमान हुन्छ । अरनिकोले देहत्याग गरेका थिए भन्नेसम्मका टिप्पणी पनि गरिएको पाइन्छ । उनी नेपालको कुन ठाउँबाट गएका हुन् भन्ने यकीन हुन सकेको छैन ललितपुरमा कालीगढी कलाकारहरूको बाहुल्य रहेकाले सोही ठाउँबाट उनी भोट गएको अनुमान बाबुराम आचार्यले गरेको हुनसक्छ । भोट तथा चीनमा प्रसिद्ध कमाएक नेपाली कलाकार अरनिकोका विषयमा नेपालमा कुनै ऐतिहासिक प्रमाण नपाइनु साँच्चिकै खड्किने विषय हो । चिनियाँ स्रोतले प्रवाह गरेको सूचनाको आधारमा उनको योगदानको चर्चा गरिएको धेरैपछि मात्र नेपालमा अरनिकोको विषयमा चर्चा परिचर्चाहरू हुन थालेको हो ।

जे होस् अरनिकोलाई राष्ट्रिय विभूतिको सम्मान दिनु, उनकै नामबाट कोदारी राजमार्गको नामकरण हुनु, उनको नाममा हुलाक टिकट प्रकाशन हुनु तथा पाटनमा उनको पूर्णकदको सालिक निर्माण हुनु निश्चय नै इतिहासलाई सम्मान दिने कार्य हुन् । अरनिको नेपाल-चीन सम्बन्धलाई उचाइमा पुर्‍याउने धूर्तपुत्र हुनुका साथै चीनमा सबैभन्दा ठूलो सम्मान, पद र प्रतिष्ठा पाउने पहिलो नेपाली पनि हुन् । नेपालको वास्तुकला विश्वको रामञ्चमा फैलाउने कला सारथिका रूपमा प्रतिष्ठाप्राप्त व्यक्त हुन् यस्ता महान् विभूतिको स्मृति जयन्ती मनाइरहँदा सबै नेपाली सम्मानित भएका छन् । चीनको पहिलो सांस्कृतिक दूत अरनिकोप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जलि । *रासस*

पाठक मञ्च

नयाँ भन्नेहरू पनि पुरानैको बाटोमा !

देशभर १३५ वटा मालपोत कार्यालय छन् । मालपोतबाट खेतीयोग्य जमिन धमाधम किताकाट भइरहेको छ भने भूमाफिया, दलाल, कानुन व्यवसायी, सरकारी कर्मचारी वा राजनीतिक आडमा सरकारी, सार्वजनिक, गुठी, ऐलानी, वनजंगल मठमन्दिर, खोला नदी, ट्रस्टलगायतको जग्गा व्यक्तिको नाममा दर्ता गर्ने काम भइरहेको छ ।

सरकारी सम्पत्तिको संरक्षण गर्नु सरकारी कर्मचारीको दायित्व हो । त्यसैले, कर्मचारीलाई राष्ट्रसेवक भनिने गरिन्छ । विडम्बना, तिनै कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूको मिलेमेलोमा सरकारी सम्पत्ति व्यक्तिको नाममा लैजाने काम भइरहेको छ । पहिलोपटक २०२१ सालमा भूमि ऐन आएको छ । ऐन आएपछि देशभर जग्गा नापजाँच गरियो । ०२१, ०२८ र ०३२ सालमा जग्गा नापजाँच गरेर जनताको जग्गा जनतालाई नै दिइयो ।

नापजाँच गरेर बाँकी रहेका सबै जग्गा सरकारी कायम गरियो । ०४६ सालमा मुलुकमा राजनीतिक परिवर्तन भयो । पञ्चायती व्यवस्था ढलेर बहुदलीय व्यवस्था आयो । राजनीतिक दलहरूको नेतृत्वमा सरकार बन्यो । अनि प्रमुख दल नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले, मजदुर किसान पार्टी, मधेसी दललगायतले सबै सरकारी जग्गा आफ्नो कार्यकर्ताको नाममा लगे ।

शोषक, सामान्तीको अन्त्य गर्न भन्दै ०५२ फागुन १ गते माओवादी जनयुद्धमा होमिए । त्यसक्रममा सरकारी, गुठी, ऐलानी, हदबन्दी

बढी, वनजंगल, राजपरिवारलगायतको जग्गामा माओवादीले आफ्नो ऋण्डा गाड्यो । १० वर्ष चलेको जनयुद्धमा १७ हजार जनता मारिए । हजारौँ घाइते, अंगभंग र बेपत्ता भए । खर्बौंको सरकारी तथा निजी सम्पत्ति खरानी बन्यो ।

०६३ सालमा माओवादी शान्ति वार्तामा आए । अनि जनयुद्धको बेला शोषक, सामान्ती विरोधी नारा लगाएको माओवादी आफैँ त्यही बाटोमा हिँड्यो । जनयुद्ध चल्दा आफ्नो ऋण्डा गाडेको सबै सरकारी जग्गा माओवादीले आफ्नो कार्यकर्ताको नाममा पास गरायो । यतिमात्र होइन, खोला नदीलगायतको जग्गासमेत कब्जा गर्‍यो । पुराना दलहरूपछि, नयाँ भनाउँदाहरू पनि त्यहीँ बाटोमा हिँडेका छन् ।

रवि लामिछाने नेतृत्वको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का नेता, कार्यकर्तासहित जेन–जीहरूसमेत सरकारी जग्गा आफ्नो नाममा दर्ता गराउन मालपोत कार्यालय धाइरहेका छन् । पुराना होस् या नयाँ दुवै फटाहा छन् । पुराना दलहरूले भ्रष्टाचार गरे, सरकारी सम्पत्ति दोहन गरे, नेपाली भूमि विदेशीलाई बेचे । नयाँ भनाउँदाले त देश सिध्याए । आन्दोलनको नाममा देश खरानी पारे । सहकारीमाफत जनताको रकम पचाए ।

तर, अर्कै पनि हामी देश बनाउँछौं भन्दै ठूलूला भाषण गर्छन् । जनताले कहिल्यै राम्रो र नराम्रोबीच फरक छुट्याउन सकेनन् । हिजो राजाले जनताका लागि दरबार नै छोडे । राजा हुँदा न सरकारी सम्पत्ति कसैले कब्जा गरेको थियो न मुलुकमा विदेशी हस्तक्षेप थियो । न त

हाम्रो सीमामा मिच्ने आँट छिमेकीले गरेको थियो ।

राजनीतिक दलहरूले राजाले मात्र खाए, हामीले खान पाएनौं भन्ने ढाहामा आन्दोलन गरे । जनता उचाले । जनता पनि उनीहरूले विश्वासमा परेर राजा फर्चाउन लागे । अन्ततः जनतासामु राजाले आत्मसमर्पण गरे । र, दरबार नै छोडेर जंगल पसे । राजाले श्रीपेच त्यागेपछि, धेरै सोचेका थिए कि अब नेपाल अमेरिका, अस्ट्रेलिया बन्छ । नेताहरूले त हामी नेपाललाई सिंगापुर बनाउँछु भन्दै ठूलूला भाषण पनि गरेका थिए ।

तर, देश अमेरिका, अस्ट्रेलिया, सिंगापुरचाहिँ होइन, खरानी बन्यो । राजनीतिक दलहरू भ्रष्टाचारमा लीप्त बन्दा जनताले कतै नपाएको दुःख पाए । दलहरू आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्नतिर मात्र लागे । जनतामा आक्रोश बढ्यो, निराशा बढ्यो अनि त्यसको फाइदा उठाउँदै दलहरूले केही गरेनन् भन्दै नयाँ भनाउँदाहरू पलाए । राजनीतिमा होमिए । जनता पनि पुराना दलबाट वाक्क दिक्क भएकाले नयाँलाई जिताए ।

नयाँले देश बनाउँदा भनेर धेरैले विश्वास गरेका थिए । दुर्भाग्य नयाँ भनाउँदाहरूको ऋन् काण्डेकाण्ड । कहिले विदेशी नागरिकता त कहिले सहकारीमाफत अबौँ ठगेको मुद्दा । सबै दल काण्डमा मुछिएपछि गत भदौ २३ र २४ गते जेन–जी पुस्ताले आन्दोलन गरे । भ्रष्टाचार अन्त्यका निम्ति भन्दै गरिएको आन्दोलनमा ऋण्डै ८० जनाले ज्यान गुमाए । नयाँ पुस्ताको देशप्रतिको प्रेम हेर्ने

रहर सबैलाई थियो ।

तर, उनीहरूले त देश बाँकी नै राखेनन् । जलाएर खरानी पारिदिए । आन्दोलनका नाममा सरकारीदेखि निजी सम्पत्तिसम्मका आगो भोसे । अहिले मुलुक इतिहासकै गम्भीर मोडमा पुगेको छ । नेपाल सदियौँ पछाडि धकेलिएको छ । अब भनौँ, राजतन्त्र अन्त्यको ऋण्डै दुई दशकमा देश बन्यो कि सिद्धियो । अहिले देशभरको सरकारी सम्पत्ति गायब भएको छ । सबैतिर व्यक्तिको कब्जा छ । राज्य रित्तो छ, सीमित व्यक्तिको मोटाएका छन् ।

–रुषा थापा, भक्तपुर

जानकारी

अब यस दैनिकले हरेक दिन पत्र-मञ्जुषा स्तम्भ सुरु गरेकाले पाठक वर्गहरूले आफूले चाहेको विषय वस्तु, सरकारी निकायको काम कारबाही वा पत्रिकामा सम्प्रेषण भएको समाचारका बारेमा पत्र लेख्नु भएमा त्यसलाई जस्ताको त्यस्तै प्रकाशन हुने जानकारी गराइन्छ । –संपादक

prabhabdailynews@gmail.com

facebook.com/prabhab online

दुंगाको बगैँचा

तनहुँको भिमाद नगरपालिका-९ मोहरियास्थित घाँच ल्हम (अग्लो दुंगा) को बगैँचा । यस ठाउँ पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको रोजाइमा परेको छ ।

तस्विर: रासस

फोक्सिडटारको अस्थायी बेलिब्रिज सञ्चालनमा

खोटाङ- सगरमाथा लोकमार्गअन्तर्गत दिक्तेल-गाईघाट सडकखण्डको सुनकोशी नदीस्थित फोक्सिडटारमा जडान गरिएको अस्थायी बेलिब्रिज सञ्चालनमा आएको छ । खोटाङको खोटेहाङ गाउँपालिका-९ लिच्कीराम्चे र उदयपुरको रौतामाई गाउँपालिका-५ आँपटार जोड्ने सुनकोशीको फोक्सिडटारमा मोटरेबल पक्की पुल बाढीले बगाएपछि अस्थायी बेलिब्रिज जडान गरेर सञ्चालनमा ल्याइएको हो ।

जिल्लाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र दिक्तेल बजारबाट पूर्वी तराईका जिल्लासँग सीधा यातायात सञ्चालन गर्नेगरी जडान गरिएको अस्थायी बेलिब्रिज आइतबारदेखि सञ्चालनमा आएको गाईघाट-दिक्तेल सडक योजना कार्यालयले जनाएको छ । फोक्सिडटारमा अस्थायी बेलिब्रिज जडान भएपछि विगत छ महिनादेखि अवरुद्ध पूर्वी तराईका जिल्ला जोड्ने दिक्तेल-गाईघाट सडकमा सीधा यातायात सुरु भएको छ ।

फोक्सिडटारको अस्थायी बेलिब्रिज सञ्चालनमा आएसँगै घुम्ती-कटारी हुँदै घुमाउरो मार्ग प्रयोग गर्नुपर्ने बाध्यता हट्नेको खोटाङ यातायात प्रालिका महासचिव रामकुमार हिड्माडले जानकारी दिए । 'फोक्सिडटारको अस्थायी बेलिब्रिज सञ्चालनमा आएपछि करिब तीन घण्टाको दूरी छोटो भएको छ, यसले यातायात व्यवसायी र यात्रु दुवैलाई फाइदा हुन्छ,' उनले भने, 'यो दीर्घकालीन समाधान होइन, यसतर्फ सम्बन्धित निकायले ध्यान दिन जरुरी छ ।'

फोक्सिडटारमा अस्थायी बेलिब्रिज जडान गर्ने ठेक्का एमए/एस आर्यन कन्स्ट्रक्सन मल्टी पर्पोज प्रावि कटारी-३ ले लिएको थियो । मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट)सहित ९६ लाख ७७ हजार रूपैयाँमा ठेक्का सम्झौता गरेर फोक्सिडटारमा अस्थायी बेलिब्रिज जडान गरिएको योजना कार्यालयका सूचना अधिकारी इञ्जिनियर सुभासकुमार तिवारीले जानकारी दिए ।

गत वर्ष असोज १२ गते राति आएको अविरल वर्षाका कारण सुनकोशी नदीमा आएको भीषण बाढीले फोक्सिडटारको १२०

“ गत वर्ष असोज १२ गते राति आएको अविरल वर्षाका कारण सुनकोशी नदीमा आएको भीषण बाढीले फोक्सिडटारको १२० मिटर लामो मोटरेबल पक्की पुल बगाएको थियो । फोक्सिडटारको मोटरेबल पक्की पुल बाढीले बगाएपछि दिक्तेल-गाईघाट सीधा यातायात पूर्णरूपमा विच्छेद भएको थियो ।

मिटर लामो मोटरेबल पक्की पुल बगाएको थियो । फोक्सिडटारको मोटरेबल पक्की पुल बाढीले बगाएपछि दिक्तेल-गाईघाट सीधा यातायात पूर्णरूपमा विच्छेद भएको थियो । करिब १३ वर्ष लगाएर निर्माण भएको आर्क डिजाइनको पुल बाढीले बगाएपछि गत वर्षको पुसमा जडान गरिएको बेलिब्रिज वर्षायाम सुरु भएसँगै निकालिएको थियो । बेलिब्रिज निकालिएसँगै यातायात सेवा विच्छेद भएपछि पूर्वी तराई आवतजावत गर्ने यात्रु भोलुंगे पुलमार्फत गन्तव्यमा पुग्ने गरेका थिए ।

फोक्सिडटारमा पुनःमोटरेबल पक्की पुल निर्माणका लागि आवश्यक बजेट सुनिश्चित भएको बताइए पनि अहिलेसम्म कुनै प्रक्रिया अगाडि बढेको छैन । फोक्सिडटारमा मोटरेबल पक्की पुल पुनर्निर्माण तभएसम्म खोटाङवासीको समस्या यथावत रहिरहने उद्योग वाणिज्य संघ खोटाङका अध्यक्ष राजनप्रसाद आचार्यले बताए ।

सुनकोशीकै बंशलाघाटमा स्थायी बेलिब्रिज जडानको काम धमाधम भइरहेको छ । खोटाङको बराहपोखरी गाउँपालिका-५ पौवासेरा र उदयपुरको चौदण्डीगढी नगरपालिका-१ चौदण्डीगढीको सीमानामा पर्ने सुनकोशीस्थित बंशलाघाटमा कोसी प्रदेश सरकार भौतिक पूर्वाधार विकास

मन्त्रालयको ५७ लाख रूपैयाँ लगानीमा अस्थायी बेलिब्रिज जडानको काम सुरु गरिएको हो । गुरुकुल विल्डर्स एण्ड सप्लायर्स प्रािले जडानको जिम्मा लिएको बंशलाघाटको अस्थायी बेलिब्रिज पुस पहिलो हप्ताभित्र सम्पन्न गरेर सञ्चालनमा ल्याउने सम्झौतामा उल्लेख छ । आगामी २०८३ जेठ पहिलो सातासम्म सञ्चालन गर्नेगरी जडान सुरु गरिएको अस्थायी बेलिब्रिजको लम्बाई ५१.८१ मिटर लामो छ ।

बंशलाघाटको अस्थायी बेलिब्रिजका लागि आवश्यक सामग्री कोसी प्रदेश सरकार, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयले एक करोड ८७ लाख रूपैयाँमा खरिद गरेर पूर्वाधार विकास कार्यालयलाई हस्तान्तरण गरेको कार्यालय प्रमुख विनम दाहालले जानकारी दिए । लामो समयदेखि भोलुंगे पुलमार्फत आवतजावत गर्दै आएका दक्षिणी क्षेत्रका स्थानीय बासिन्दा हिलैं भए पनि बंशलाघाटमा अस्थायी बेलिब्रिज जडान हुने भएपछि हर्षित भएका छन् ।

मोटरेबल पक्की पुल निर्माण भइरहेको बंशलाघाटमा अस्थायी बेलिब्रिज जडानका लागि खोटाङका बराहपोखरी र जन्तेढुंगा गाउँपालिका तथा उदयपुरको चौदण्डीगढी नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिले संघीय सरकारसँग माग गरेका थिए । बंशलाघाटमा अस्थायी बेलिब्रिज जडानका लागि संघीय सरकारले बजेट उपलब्ध नगराएपछि प्रदेश सरकारको लगानीमा जडानको काम सुरु गरिएको बराहपोखरी गाउँपालिका प्रमुख सालिकराम बज्रजाले जानकारी दिए ।

जिल्लाको दक्षिणी क्षेत्रमा पर्ने स्थानीय तहका स्थानीयवासीको समस्यालाई मध्यनजर गर्दै बंशलाघाटमा मोटरेबल पक्की पुल निर्माणको काम सुरु गरिए पनि त्यसले अहिलेसम्म खासै गति लिन सकेको छैन । तीन वर्ष आठ महिनाभित्र बनावडसक्ने गरी कालिका-वेदानी जेभीले २०७७ पुस २८ गते ठेक्का सम्झौता गरेर निर्माण सुरु गरेको मोटरेबल पक्की पुलको पिलर ठड्याउने काममात्र भएको स्थानीय बताएका छन् । रासस

ढोरपाटनका विद्यार्थीको पीडा

कठ्यांग्रिदै पढ्नुपर्ने बाध्यता

ढोरपाटन (बागलुङ)- अत्यधिक चिसो बढेपछि ढोरपाटनमा खोला र धारमा पानी जम्न थालेको छ । बिहानपख तुसारोले वाटो छेक्दा हिँड्नुलमा पनि समस्या हुने गरेको छ । बिहानमा तुसारो पर्ने र दिउँसो सिरसिर चलि राख्ने सेरेटोले स्थानीयको दैनिकी प्रभावित बनेको छ । यस्तो चिसोमा पनि यहाँका विद्यालय सञ्चालनमा छन् । केही विद्यालय घुम्ती पढाइका लागि बेसी भरे पनि ज्योति विकास माध्यमिक विद्यालयका र सिद्ध प्राथमिक विद्यालय अहिले पनि यहीँबाट सञ्चालित छन् ।

चिसोमा पढाइ हुँदा विद्यार्थीले सास्ती खेप्नुपरेको छ । चिसोले विद्यार्थी र शिक्षक विरामी पर्दा पठनपाठन प्रभावित हुने गरेको छ । ढोरपाटन नगरपालिका-९ चिसापानीस्थित ज्योति विकास मावि तथा छेन्तुङस्थित सिद्धबराह प्राविका विद्यार्थी र शिक्षक विरामी पर्न थालेपछि पठनपाठन प्रभावित बनेको छ ।

ढोरपाटनमा बिहानमा बाक्लो तुसारो पर्ने र दिउँसोमा चिसो सिरेटोले विद्यार्थीलाई ज्वरो, रुघाखोकीसहित निमोनिया हुने समस्या देखिँदा पढाइ प्रभावित बनेको ज्योति विकास मावि प्रधानाध्यापक चक्रवर्हादुर अदौले जानकारी दिए । चिसोका कारण धारो र खोलामा पानी जमेको छ ।

अधिल्लो वर्ष पुस पहिलो सातादेखि माघ अन्तिम सातासम्म बिदा हुने गरे पनि यसपाली नगरपालिकाको वार्षिक क्यालेण्डरअनुसार चल्दा समस्या भएको प्रअ अदौले बताए । ढोरपाटनमा सञ्चालित जनवादी आधारभूत विद्यालय र सहलथान प्राथमिक विद्यालयले घुम्ती पठनपाठन सुरु गरेका छन् । जनवादीले ढोरपाटन-९ विजौले र सहलथानले

बडा नं ८ को नौघर टोलाबाट पढाइ सञ्चालन गरेका छन् ।

अधिल्ला वर्षमा बस्ने बिदाको समयमा पठनपाठन गर्ने र हिउँदमा विद्यालय बन्द गर्ने गरेका भए पनि यस वर्ष चिसोमा कठ्यांग्रिदै कक्षा सञ्चालन गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको प्रअ अदौले बताए । अधिल्लो वर्षदेखि कक्षा १० सञ्चालन गरेको भन्दै यो याममा पोखरामा लगेर टचुसन पढाएको उनको भनाइ छ । गत वर्षदेखि कक्षा १० सञ्चालन भएको यस विद्यालयमा अहिले १६८ विद्यार्थी अध्ययनरत छन् ।

चिसोले पानी जमेको छ, बालबालिका विरामी पर्ने गरेका छन्, एकैदिन १५-२० विद्यार्थी विरामी हुँदा पठनपाठनमा समस्या हुने गरेको छ, पोहोरपरार त यो बेलामा बिदा हुन्थ्यो,' उनले भने, 'पहिले बर्खामा पढाउने र

यो बेला बन्द गर्ने गर्थ्यौ, हिउँदमा पठनपाठन गर्ने थालेको यसपालि पहिलोपटक हो, तर निकै गाह्रो भइरहेको छ ।'

चिसोका कारण हातखुट्टा कठ्यांग्रिदा पढाइप्रति ध्यानै नजाने कक्षा १० मा अध्ययनरत छात्रा ओममाया विकले बताइन् । जाडोले विद्यालय जावतजावत गर्न गाह्रो हुने गरेको उनको भनाइ छ । जाडोका कारण पुस लागेपछि दुई-तीन पटक विरामी परेको विकले बताइन् । ढोरपाटनमा अधिकांश विपन्न वर्गका बालबालिकाले पढ्ने गर्छन् । ढोरपाटन नगरपालिकाका सहायक शिक्षा अधिकृत ज्ञानेन्द्रप्रकाश सापकोटले विद्यालयसँग सहकार्य गरेर वैकल्पिक उपाय खोज्ने बताए । शिक्षकहरूकै राय लिएर वार्षिक क्यालेण्डर बनाएको उनको भनाइ छ । रासस

लोप हुँदै थारु समुदायको 'ढुम्री' नाच

तुलसीपुर (दाङ)- थारु समुदायले माघीको अधिल्लो दिन अर्थात् पुसको अन्तिम दिन रातभर ढुम्री नाच्ने चलन थियो । गाउँका थारु समुदायका अगुवा वा महतवाको घरमा जम्मा हुने र रातभर ढुम्री गीत गाउने र नाच्ने चलन थियो । गीत गाउने, नाच्ने र रातभर आगो ताप्ने चलन थियो ।

'यो हाम्रो संस्कार हो,' थारु अगुवा आशाराम चौधरीले भने, 'रातभर नाचगान गर्ने र बिहान त्यही ढुम्री गीत गाउँदै नदी तथा खोलामा गएर नुहाउने गरिन्थ्यो । नुहाइसकेपछि, महतवाले सबैलाई टीका लगाइदिने र पुनः महतवाकै घरमा पुग्ने चलन थियो ।' महतवाका घरमा पुगेपछि सबै आ-आफ्नो घरमा जाने चलन भए पनि पछिल्लो समय यो चलन हराउँदै गएको थारु अगुवा चौधरीले बताए । 'पुर्खाहरूले यस्तो चलन अपनाउनु हुन्थ्यो,' उनले भने, 'तर अहिले नयाँ पुस्ताले यो कुरा चटक्कै छोड्नुभएको छ ।'

यस्तो चलन हराउँदै गएको २०-२५ वर्ष भइसकेको तुलसीपुर-१८ का फुलाराम चौधरीले बताए । 'पहिलेपहिले उहाँहरूले यसरी ढुम्री नाच नाच्नुहुन्थ्यो । तर अहिले नाच्न छोडियो,' उनले भने । नयाँ पुस्तालाई यो नाचका बारेमा जानकारी नहुँदा पनि समस्या हुने गरेको नमूना भुइँचारथान तुलसीपुरका

अध्यक्ष रामशरण चौधरीले बताए । उनका अनुसार यो नाचले थारु समुदायको एकताको भावना जागृत गर्ने भन्दै यसलाई संरक्षण गर्न लागिने गरेको छ ।

'हाम्रो संस्कार, संस्कृति नभई थारु समुदायलाई एक भएको सन्देश दिने कुरा पनि

हो, तर यो लोप हुने अवस्थामा छ, यसलाई संरक्षण गर्नुपर्छ, भनेर हामी लागिपरेका छौं,' उनले भने । यो नाच लोप भएपछि प्रत्येक वर्ष कार्यक्रम गरी नाच संरक्षणमा लागेको उनले बताए । यसले नयाँ पुस्तामा नाचका बारेमा जानकारी हुने उनको भनाइ छ । रासस

धनुषामा ४५२७ निर्वाचन प्रहरी भर्ना गरिने

धनुषा (प्रस)- आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि धनुषामा चार हजार ५२७ जना निर्वाचन प्रहरी भर्ना गरिने भएको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालयले धनुषाका चार निर्वाचन क्षेत्रमा खटाउन योग्य नेपाली नागरिकबाट दरखास्त आह्वान गरेको छ ।

निर्वाचन प्रहरी भर्ना छनोट तथा नियुक्ति समितिले नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालसँग समन्वय गदै निर्वाचन प्रहरीका लागि आवेदन प्रक्रिया सुरु गरेको हो । सूचनाअनुसार निर्वाचन प्रहरी पदमा आवेदन दिन इच्छुक व्यक्ति १८ वर्ष पुरा भइसकेका र ५४ वर्ष ननाघेका नेपाली नागरिक हुनुपर्ने छ । आवेदन दिने अन्तिम मिति आगामी माघ १ गतेसम्म तोकिएको जिल्ला प्रशासन

कार्यालयले जनाएको छ । निर्वाचन प्रहरीको कार्यअवधि नियुक्ति मितिदेखि ४० दिन रहने छ, वा नेपाल सरकारले तोकेअनुसार हुने छ । सेवा सुविधाअन्तर्गत प्रतिदिन ८६९ रूपैयाँ ४० पैसाका दरले ४० दिनको पारिश्रमिक ३४ हजार ७७६ रूपैयाँ प्रदान गरिने सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी उमेशकुमार दाहालले जानकारी दिए । उनका अनुसार योसँगै सम्बन्धित जिल्लामा नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीले पाउने दररेटअनुसार खाद्यान्न खर्च पनि उपलब्ध गराइने छ ।

सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी दाहालद्वारा हस्ताक्षरित सूचनामा निर्वाचनलाई शान्तिपूर्ण, निष्पक्ष र सुरक्षितरूपमा सम्पन्न गराउन पर्याप्त संख्यामा निर्वाचन प्रहरी परिचालन गरिने तयारी भइरहेको उल्लेख छ ।

Nepal Water Supply Corporation Branch Office Dhangadhi

Invitation for Electronic Bid

Date of Publication: 12-01-2026 (B.S 2082/09/28)

Nepal Water Supply Corporation, Branch Office Dhangadhi invites electronic bids from Nepalese eligible bidders for the followings works under National Competitive Bidding. A complete set of Bidding Documents can download from PPMO's [website: www.bolpatra.gov.np/egp](http://www.bolpatra.gov.np/egp).

S. N	Project Title	Invitation for Bids No:	Cost of Bid Document(NRs)	Bid Security Amount(NRs)	Estimated Amount (NRs) (Inclusive of VAT and P.S)	Last Date of Bid Submission	Bid Opening Date
1	Construction of Two 300/200mm dia Deep Tubewell to a depth of 200 m	NWSC-DHI/082/83/NCB/Works-03	3,000.00	230000.00	9591031.72	11-02-2026, 12:00.	11-02-026, 14:00
Bank A/C Details			To Deposit the Cost of Bidding document & Bid security amount Name of Bank: Kumari Bank Ltd. Bank Address: Dhangadhi Branch Account Name: Nepal KhanePani Sansthan-Anya Dharauti Account Number: 0280020233800001				

भारतको अमृतसरमा फसल पर्व मकर संक्रान्ति र लोहरी अगाडिको उत्सवमा महिलाहरू चंगा उडाउँदै ।
तस्विर: एएफपी

अमेरिकी सम्झौता अनिश्चित बन्दा भारतको वैकल्पिक बजार खोजी

मुम्बई- अमेरिकासँगको व्यापार सम्झौता अनिश्चित बनेपछि भारतले निर्यातकहरूका लागि नयाँ बजार खोल्ने र कडा अमेरिकी शुल्कको प्रभाव न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले आक्रामकरूपमा वैकल्पिक व्यापार सम्झौताहरू खोजिरहेको छ। वासिङ्टनसँग सम्झौता सुरक्षित गर्ने प्रयासहरू हालसम्म अघुनै रहेका छन्।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पको प्रशासनले कर ५० प्रतिशतसम्म बढाएपछि गत अगस्टमा वासिङ्टन र नयाँदिल्लीबीचको सम्बन्ध चिसिएको थियो। यसले रोजगारी गुम्ने जोखिममात्र नबढाई, भारतको उत्पादन र निर्यातको प्रमुख केन्द्र बन्ने दीर्घकालीन महत्वाकांक्षामा पनि धक्का पुर्‍याएको विज्ञहरूले बताउँदै आएका छन्। यही दबावका कारण भारत आफ्नो सबैभन्दा ठूलो बजार बाहिर द्रुत रूपमा विविधीकरणतर्फ उन्मुख भएको विश्लेषकहरूको धारणा छ।

भारतले गत वर्ष चारवटा व्यापार सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेको वा कार्यान्वयन अघि बढाएको थियो, जसमा बेलायतसँगको एक प्रमुख सम्झौता पनि समावेश छ। यो वर्षहरूमा देखिएको सबैभन्दा तीव्र गतिविधि मानिएको छ। साथै, युरोपेली संघ (इयू), युरेसियन इकोनोमिक यूनियन, मेक्सिको, चिली तथा दक्षिण अमेरिकी मर्कोसुर व्यापार समूहसँग नयाँ सम्झौता वा विद्यमान सम्झौता विस्तारका लागि वार्ता भइरहेको छ।

नयाँदिल्लीस्थित ग्लोबल ट्रेड रिसर्च इन्सिटिएटभका अजय श्रीवास्तवका अनुसार यी प्रयास सफल भए भारतले लगभग हरेक प्रमुख अर्थतन्त्र' सँग व्यापार व्यवस्था गर्ने छ। उनले सन् २०२५ लाई व्यापार सम्झौताका लागि अत्यन्त सक्रिय वर्षमध्ये एक भएको उल्लेख गर्दै यसलाई वासिङ्टनबाट पूर्णरूपमा टाढा हुनेभन्दा

पनि जोखिम फैलाउने रणनीति भएको बताए। रुसबाट तेल खरिद रोक्न अमेरिकाले लगाएको दण्डात्मक शुल्कले पनि भारतलाई अन्य बजार विस्तारतर्फ प्रेरित गरेको छ। व्यापार अर्थशास्त्री विश्वजित धरले यो रणनीति ट्रम्प प्रशासनका कदमहरूको प्रत्यक्ष प्रतिक्रिया भएको र भारतका लागि आफ्नो गन्तव्य विस्तार गर्नु अनिवार्य भइसकेको टिप्पणी गरे।

यस्ता सम्झौताहरूले करबाट प्रभावित श्रम-गहन क्षेत्रलाई राहत दिने अपेक्षा गरिएको छ। भारतको परिधान निर्यात प्रवर्द्धन परिषद्का अनुसार बेलायतसँगको सम्झौताले आगामी तीन वर्षमा त्यहाँको कपडा निर्यात दोब्बर बनाउन मद्दत गर्ने छ। सम्भावित इयूसँगको सम्झौताबाट अफ्र ठूलो लाभ हुने अपेक्षा छ। यद्यपि, सन् २०२५ को अन्त्यसम्म वार्ता टुंग्याउने समयसीमा चुके पनि भारतीय वार्ताकारहरू आशावादी छन्।

यसैबीच, जर्मन चान्सलर फ्रेडरिक मेर्जले भारत भ्रमण गरी प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीसँग

व्यापार र लगानी सहयोग बढाउने विषयमा छलफल गर्ने कार्यक्रम तय भएको छ। साना सम्झौताहरू पनि रणनीतिकरूपमा महत्त्वपूर्ण ठानिएका छन्। ओमानसँगको पछिल्लो सम्झौताले मध्यपूर्व र अफ्रिका बजारतर्फ पहुँचको ढोका खोल्ने विश्लेषकहरूको भनाइ छ। न्युजिल्याण्डसँगको स्वतन्त्र व्यापार सम्झौताले निर्यात वृद्धिमा सीमित योगदान दिए पनि ठूलो परिमाणमा विदेशी लगानी भित्र्याएको र भारत सम्झौता गर्न इच्छुक छ भन्ने सन्देश दिएको बताइएको छ।

यद्यपि, केही कृषि उत्पादनमा छुटका कारण किसानहरूमा चिन्ता देखिएको छ। अक्टोबरको गिरावटपछि नोभेम्बर २०२५ मा भारतको सामान निर्यात १९ प्रतिशतले बढेको तथ्यांक छ। इलेक्ट्रोनिक्स र समुद्री उत्पादन निर्यातले यसमा योगदान दिएका छन्। इयू र चीनतर्फ निर्यात बढेको निर्यातक संघका प्रतिनिधिहरूले जनाएका छन्। रासस/एएफपी

डोन आरोपमा सियोलसँग उतर कोरियाले माग्‍यो स्पष्टीकरण

सियोल- उत्तर कोरियाली सर्वोच्च नेता किम जोङ-उनकी प्रभावशाली बहिनी किम यो जोङले आफ्नो देशको हवाई क्षेत्र उल्लंघन भएको दावी गर्दै दक्षिण कोरियासँग विस्तृत 'स्पष्टीकरण' माग गरेका छन्। उनले दक्षिण कोरियाबाट उडेको भनिएको डोन उत्तर कोरियाली भूभागमा प्रवेश गरेको आरोप लगाएका हुन्।

उत्तर कोरियाले शनिबार जनवरीको सुरुमा दक्षिण कोरियाको सीमावर्ती काउन्टी गाङवाबाट उडेको एक मानवरहित हवाई यान उत्तर कोरियाली सहर केसोडमा प्रवेश गरेको र गोली हानेर खसालिएको दावी गर्दै त्यसका भग्नावशेषका तस्विर सार्वजनिक गरेको थियो। तर सियोलले यो आरोप अस्वीकार गर्दै आफ्नो रक्षा मन्त्रालयमार्फत उक्त डोन दक्षिण कोरियाली सेनाले प्रयोग गर्ने मोडेल नभएको स्पष्ट पारेको छ।

राज्यद्वारा सञ्चालित कोरियन सेन्ट्रल न्युज एजेन्सी (केसिएनए) का अनुसार किम यो जोङले दक्षिण कोरियाको आधिकारिक नाम प्रयोग गर्दै 'सौभाग्यवश, दक्षिण कोरियाली सेनाले यो आफैंले गरेको होइन र हामीलाई भड्काउने वा रिसाउने कुनै उद्देश्य नभएको आधिकारिक धारणा सार्वजनिक गरेको छ' भने। तर उनले 'हाम्रो गणतन्त्रको दक्षिणी सीमा पार गरेको डोनको वास्तविक घटनाबारे विस्तृत व्याख्या गरिनुपर्छ' भन्ने माग गरे।

उत्तर कोरियाको आरोपको जवाफमा दक्षिण कोरियाली सेनाले आफ्नो प्रारम्भिक अनुसन्धानले उक्त समयमा कुनै पनि मानवरहित हवाई यान सञ्चालन नगरिएको र प्रश्नमा उठाइएको वस्तु डोन नै नभएको निष्कर्ष निकालेको जनाएको

छ। राष्ट्रपति ली जे म्युङले यस घटनाबारे संयुक्त सैन्य-प्रहरी अनुसन्धान टोलीमार्फत 'छिटो र कडा अनुसन्धान' गर्न निर्देशन दिएका छन्।

यदि कुनै सर्वसाधारणले डोन सञ्चालन गरेको प्रमाण भेटिएमा त्यसलाई गम्भीर अपराध मानिने भन्दै राष्ट्रपति लीले यसले कोरियाली प्रायद्वीपको शान्ति र राष्ट्रिय सुरक्षामा खतरा पुर्‍याउने चेतावनी दिएका छन्। तर किम यो जोङले उक्त डोन सैन्य हो वा नागरिक भन्ने कुरामा आफूलाई चासो नभएको भन्दै 'त्यो हामी जान्न खोजेको मुख्य विषय होइन' भने।

उनले 'स्पष्टरूपमा आरओकेबाट आएको डोनले हाम्रो देशको हवाई क्षेत्र उल्लंघन गरेको छ' भन्दै दक्षिण कोरियाप्रति कडा शब्द प्रयोग गरे। किम यो जोङको यस वक्तव्यलाई विश्लेषकहरूले प्योङयाङले यस घटनालाई सैन्यभन्दा बढी कूटनीतिक मुद्दाका रूपमा अगाडि बढाउन खोजेको संकेतका रूपमा हेरेका छन्। कोरिया इन्स्टिट्युट फर नेसनल युनिफिकेसनका विश्लेषक होङ मिनका अनुसार किम यो जोङको भनाइले तत्काल सैन्य तनाव बढाउने इरादा नरहेको देखाउँछ, तर स्पष्टीकरणको मागले कूटनीतिक दबाव बढाउने सम्भावना जनाउँछ।

यो नयाँ डोन विवाद दक्षिण कोरियाका पूर्वराष्ट्रपति युन सुक येओलविरुद्ध चलिरेहेको मुद्दाको पृष्ठभूमिमा आएको हो। उनमाथि प्योङयाङको प्रतिक्रिया उक्साउने उद्देश्यले अवैध रूपमा डोन सञ्चालनको आदेश दिएको आरोप लागेको छ। युनलाई गत वर्ष अप्रिलमा मार्सल ल लागू गर्ने प्रयासका कारण महाभियोग लगाई पदबाट हटाइएको थियो। रासस/एएफपी

इरानमा सरकारविरोधी आन्दोलन तीव्र

दुबई/पेरिस- इरानको इस्लामिक गणतन्त्रलाई प्रत्यक्ष चुनौती दिने राष्ट्रव्यापी विरोध प्रदर्शन दोस्रो हप्ता प्रवेश गर्दा हिंसात्मक दमनका कारण मृतकको संख्या कम्तीमा ११६ पुगेको मानवअधिकार कार्यकर्ताहरूले जनाएका छन्। इन्टरनेट र फोन सेवा अवरुद्ध गरिएको अवस्थामा पनि आइतबारसम्म राजधानी तेहरानसहित देशका ठूला सहरका सडकहरू प्रदर्शनकारीले भरिएका छन्।

अमेरिकास्थित मानवअधिकार निगरानी संस्थाका अनुसार प्रदर्शनसँग सम्बन्धित हिंसामा १०० भन्दा बढीको ज्यान गएको छ भने भण्डै दुई हजार ६०० जनालाई हिरासतमा लिइएको छ। इरानले इन्टरनेट पूर्णरूपमा बन्द गरेपछि घटनाको वास्तविक विवरण संकलन गर्न कठिन भएको छ। नेटव्लक्सजस्ता अनुगमन संस्थाहरूले विहीवारदेखि देशमा भण्डै कुनै पनि इन्टरनेट कनेक्टिभिटी नदेखिएको बताएका छन्।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले इरानी अधिकारीहरूलाई चेतावनी दिँदै शान्तिपूर्ण प्रदर्शनकारीमाथि दमन भए 'ठूलो समस्या' हुने बताएका छन्। सामाजिक सञ्जालमा उनले 'इरानका जनता अहिले स्वतन्त्रता पाउने निकै नजिक पुगेका छन्, यस्तो अवस्था पहिले कहिल्यै आएको थिएन, यदि आवश्यक पर्‍यो भने अमेरिका उनीहरूलाई सहयोग गर्न तयार छ' भन्दै अमेरिका सहयोग गर्न तयार रहेको उल्लेख गरे। अमेरिकी सञ्चारमाध्यमहरूका अनुसार राष्ट्रपति ट्रम्पलाई इरानमाथि सम्भावित सैन्य कारवाहीका विकल्पबारे जानकारी दिइएको भए पनि अन्तिम निर्णय भएको छैन।

इन्टरनेट अवरोधका बीच पनि सामाजिक सञ्जाल र विदेशस्थित फारसी भाषी टेलिभिजनमार्फत बाहिरका भिडियोहरूमा उत्तरी तेहरानको पुनाक क्षेत्रमा प्रदर्शनकारीहरू भेला भएको देखिन्छ। उनीहरूले मोबाइल फोनको उज्यालो बाढ्दै नारा लगाएका छन्, भोंडाकुंडा बजाएका छन् र कतिपय स्थानमा

आतशबाजी गरिएको छ। अन्य दृश्यहरूमा मानिसहरू शान्तिपूर्णरूपमा सडकमा मार्च गरिरहेका छन् भने कतै कारहरूले समर्थनमा हर्न बजाएका छन्।

इरानको दोस्रो ठूलो सहर मशहदमा सुरक्षा बल र प्रदर्शनकारीबीच आमनेसामने भएको दृश्यहरू देखिएका छन्। सडकमा जलिरहेको भग्नावशेष र डम्पस्टरले बाटो अवरुद्ध गरिएको छ। मशहद शिया इस्लामको पवित्र इमाम रेजा दरगाह रहेको सहर भएकाले त्यहाँको विरोध प्रदर्शनलाई इस्लामिक गणतन्त्रका लागि विशेष संवेदनशील मानिएको छ। दक्षिणपूर्वी सहर केरमान, उत्तरको तब्रिज, पवित्र सहर कोम र पश्चिमी हामेदानमा पनि ठूला प्रदर्शनहरू भएको रिपोर्ट आएका छन्।

इरानी राज्य टेलिभिजनले भने आइतबार धेरै सहरका शान्त क्षेत्र देखाउने प्रयास गरेको छ र सरकार समर्थक जुलुसहरू प्रसारण गरेको छ। तर तेहरान र मशहदका दृश्यहरू समेटिएका छैनन्। सर्वोच्च नेता आयातोलाह अली खामेनीले शुक्रबार एक कडा भाषणमा प्रदर्शनलाई बाह्य शक्तिद्वारा उक्साइएको भन्दै अमेरिकी चेतावनीको अवज्ञा गरेका छन्। यसैबीच, इरानका महान्यायाधिवक्ता मोहम्मद मोभेदी आजादले विरोध प्रदर्शनमा सहभागीलाई 'भगवानको सन्तु' ठहरिने र मृत्युदण्डसम्मको अभियोग लाग्न सक्ने चेतावनी दिएका छन्।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र अन्य अधिकार समूहहरूले सुरक्षा बलले प्रदर्शनकारीविरुद्ध अत्यधिक र घातक बल प्रयोग गरेको गम्भीर आरोप लगाएका छन्। नर्वेस्थित इरान मानवअधिकार समूहले मात्रै हालसम्म कम्तीमा ५१ जनाको मृत्यु पुष्टि भएको र वास्तविक संख्या अझ बढी हुनसक्ने जनाएको छ। उक्त समूहले पूर्वी तेहरानको एक अस्पतालमा गोली लागेर मारिएका व्यक्तिहरूको शव भएको तस्विर सार्वजनिक गरेको छ।

शुक्रबार तेहरानका विभिन्न क्षेत्रमा 'खामेनी मुर्दावाद' जस्ता सरकारविरोधी नारा गुञ्जिएका थिए। विदेशस्थित फारसी

च्यानलहरूले राजधानीबाहेक मशहद, तब्रिज र कोमका ठूला विरोध प्रदर्शनका दृश्य प्रसारण गरेका छन्। पश्चिमी सहर हामेदानमा प्रदर्शनकारीले शाहकालीन सिंह र सूर्य अंकित भण्डा फहराएको देखिएको छ, जुन सन् १९७९ अघि शासन गरेको राजतन्त्रको प्रतीक हो। लण्डनस्थित इरानी दूतावासमाथि पनि केही समयका लागि यही भण्डा फहराइएको प्रत्यक्षदर्शीहरूले बताएका छन्।

इरानका निर्वासित युवराज रेजा पहलवीले प्रदर्शनकारीलाई सप्ताहन्तमा थप सशक्तरूपमा सडकमा उत्रिन आह्वान गरेका छन्। उनले सहरका केन्द्रहरू कब्जा गर्ने तयारी गर्न र पुराना राष्ट्रिय प्रतीक प्रयोग गरेर सार्वजनिक स्थानमा दावी जमाउन आग्रह गरे। तर प्रदर्शनमा देखिएको राजतन्त्रसमर्थन पहलवीको नेतृत्व स्वीकार्न संकेत हो वा केवल वर्तमान शासनविरुद्धको असन्तोष हो भन्ने स्पष्ट छैन।

अधिकारीहरूले भने सुरक्षा बलका धेरै सदस्य पनि मारिएको बताएका छन्। राज्य टेलिभिजनले दक्षिणी सहर शिराजमा मारिएका सुरक्षाकर्मीहरूको अन्त्येष्टि दृश्य प्रसारण गरेको छ र मस्जिद तथा अन्य भवनमा आगजनी गरिएको तस्विर देखाएको छ। इरानी सेनाले 'व्यवस्था र शान्ति भंग गर्न खोज्ने सन्तु' विरुद्ध राष्ट्रिय हितको दृढतापूर्वक रक्षा गर्ने चेतावनी दिएको छ। युरोपेली संघ (इयू) की प्रमुख उर्सुला भोन डेर लेयनले इरानी जनताको आन्दोलनप्रति समर्थन जनाउँदै प्रदर्शनकारीमाथिको हिंसात्मक दमनको निन्दा गरेका छन्। विश्वका अन्य नेताहरूले पनि इरानी अधिकारीहरूलाई संयम अपनाउन आग्रह गरेका छन्।

डिसेम्बर २८ मा इरानी रियालको तीव्र अवमूल्यनपछि सुरु भएको यो आन्दोलन अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबन्ध, आर्थिक संकट र बेरोजगारीप्रतिको असन्तोषबाट जन्मिएको हो। अहिले यो आन्दोलनले प्रत्यक्ष रूपमा इरानको इस्लामिक शासनलाई चुनौती दिँदै ऐतिहासिक मोड लिएको विश्लेषकहरूको धारणा छ। रासस/एपी/एएफपी

Kalinchok Rural Municipality

Office of the Rural Municipal Executive

Sunkhani, Dolakha

Bagmati Pradesh Nepal

Invitation for Bids

First Date of publication : 2082.09.28 (12 January 2026)

1. Eligible Bidders may obtain the Bidding Documents at the office of Kalinchok Rural Municipality, Office of the Rural Municipal Executive, Sunkhani , Dolakha or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp.

S. N.	Name of project	Contract No.	Estimated amount excluding Vat and PS (Rs)	Bid Security Amount, NRs.	Bid purchase amount, NRs.	Bid opening Date
1.	Khanepani Aayojana Ward No. 3,4	KRM/NCB/WORKS/DOLAKHA/12/2082/083	42,62,893.61	1,44,000.00	3,000.00	13thFeb 2026 at 2:00 PM
2.	Namathali-Golmathan Khanepani	KRM/SQB/WORKS/DOLAKHA/11/2082-083	9,00,633.10	27000.00	1000.00	27 ^h Jan 2026 at 2:00 PM

For further information :- website : kalinchowkmun.gov.np

Chief Administrative Officer

बरफले ढाकिएको लुङबुक गुफा | मुस्ताङको वारागुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका-५ स्थित सेताम्मे बरफले ढाकिएको लुङबुक गुफा । बौद्ध धर्मावलम्बीहरूको आस्थाको केन्द्र यो गुफामा १५औँ शताब्दीमा गुरु पद्मसम्भवले ध्यान गरेको किंवदन्ती रहेको छ । तस्विर: रासस

पोखरामा सूचना-प्रविधि र 'स्टार्टअप' मेला

प्रभाव संवाददाता

कास्की- गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरामा सूचना-प्रविधि तथा 'स्टार्टअप' व्यवसाय प्रदर्शनी हुने भएको छ । नवप्रवर्तनमार्फत रोजगारी सिर्जना र बेरोजगारी अन्त्यका लागि युवापुस्ताका उद्यमीबाट उत्पादित प्रविधि तथा व्यवसाय प्रदर्शनका लागि मेला आयोजना गर्न लागिएको हो ।

नेपाल सरकार, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयअन्तर्गत रहेको राष्ट्रिय युवा परिषदले पोखरा उद्योग वाणिज्य संघसँगको सहकार्यमा आगामी माघ अन्तिम साता प्रदर्शनी आयोजना गर्दै छ । मेलेमा गण्डकी प्रदेशभित्रबाट छानिएका १५ नवीन सोचमा आधारित उद्यम, वस्तु तथा सेवा वा प्रक्रियामा नवप्रवर्तनसँग सम्बन्धित व्यवसायको प्रदर्शनी गरिने छ ।

सो प्रदर्शनी प्रतिस्पर्धात्मक हुने र पहिलो हुनेले ४० हजार रूपैयाँ, द्वितीयले ३० हजार रूपैयाँ र तृतीय हुनेले २० हजार रूपैयाँ पुरस्कार प्राप्त गर्ने राष्ट्रिय युवा परिषदका प्रशासकीय प्रमुख गेहनाथ गौतमले जानकारी दिए । 'प्रदर्शनीमा सहभागी हुन चाहनेले अनलाइन फाराम भर्नुपर्ने छ । तीमध्ये छानिएकालाई मेलेमा सहभागी गराइने, आवेदकको उमेर ४० वर्ष ननाघेको, उद्योग/व्यवसाय सञ्चालन गरेको १० वर्षभन्दा बढी नभएको तथा सरकारी कार्यालयमा दर्ता भएको एवं वार्षिक कारोबार १५ करोड रूपैयाँभन्दा बढी नभएको हुनुपर्ने छ,' उनले भने ।

पोखराबाट सुरु गरिने यो प्रदर्शनी देशका सातवटै प्रदेशमा आयोजना गरिने छ भने अन्तिममा काठमाडौँमा हुने बृहत् प्रतिस्पर्धात्मक प्रदर्शनीमासमेत प्रदेशमा उत्कृष्ट रहेकालाई

सामेल गरिने परिपदले जनाएको छ । प्रदर्शनीको तयारीको सन्दर्भमा युवा परिषदले पोखरामा अभिमुखीकरण कार्यक्रमसमेत सम्पन्न गरेको छ । कास्कीसहित स्याङ्जा, बागलुङ, तनहुँ र पर्वतका उद्योगी/व्यवसायीको सहभागिता रहेको सो अभिमुखीकरण कार्यक्रममा उद्यमशीलता विकास विज्ञ इन्जिनियर रमेश सुवेदीले नवप्रवर्तनमार्फत रोजगारी सिर्जना र युवा पलायन रोक्नका लागि मेला आयोजना गरिएको बताए ।

पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष गोकर्ण कार्कीले युवापुस्ताको पलायन रोकियोस्, देशमै रोजगारी सिर्जना होस् भन्ने निजी क्षेत्रको चाहना रहेको बताए । 'गत भदौमा भएको जेन-जी आन्दोलनका क्रममा उद्योगी/व्यवसायीमाथि भएको आक्रमणका कारण निजी क्षेत्र हतोत्साही बनेको अवस्थामा यस्ता प्रदर्शनीले युवापुस्तालाई प्रोत्साहित गर्नेछ,' उनले भने ।

मापदण्डविपरीतका संरचना नहट्दा सडक विस्तारमा समस्या

राम थापा

गण्डकी- सडकको अधिकार क्षेत्रभित्रका संरचना नहट्दा पोखरा-मुग्लिन सडक विस्तारमा समस्या भएको छ । मापदण्डविपरीतका घर, विद्युत्का खम्बा र खानेपानी पाइप स्थानान्तरणमा ढिलाइ हुँदा सडक विस्तार तथा स्तरोन्नति कार्य प्रभावित भएको सडक आयोजना कार्यालयले जनाएको छ ।

पोखरा-मुग्लिन सडकको पश्चिम खण्डका प्रमुख इन्जिनियर कृष्णबहादुर कुँवरले पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलका ४२ सहित ५२ विद्युतीय खम्बा सार्न बाँकी रहेको बताए । 'सडक क्षेत्रभित्र पर्ने खानेपानी पाइप स्थानान्तरणको काम पनि सुस्त गतिमा भइसकेको छ, रुख कटान गरिएका ठाउँमा लिलामी हुन सकेको छैन,' उनले भने, 'पोखरा महानगरपालिका-१० सेती पुलको आडमा रहेका मापदण्डविपरीतका तीन घर पनि हटाउन बाँकी छ ।'

नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल क्षेत्रमा विद्युतीय तार भूमिगत गरिसके पनि खम्बा भने अझै नहटाएको इन्जिनियर कुँवरले बताए । 'कुँडहरदेखि विमानस्थलको प्रवेशद्वारसम्म रहेका विद्युत्का खम्बा नहट्दा सडक निर्माणमा अवरोध सिर्जना भएको छ, खम्बा छिटो हटाउन प्राधिकरण र विमानस्थललाई अनुरोध गरेका छौं,' उनले भने ।

पोखरा-१० मा रहेका मगर संघको भवनलगायत मापदण्डविपरीत रहेका संरचना हटाउने निर्णय भइसके पनि कार्यान्वयनमा ढिलाइ भएको इन्जिनियर कुँवरले बताए । सडकको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्ने घरटहारा हटाउँदा आयोजना कार्यालयले क्षतिपूर्ति दिने उनको भनाइ छ । महानगरपालिकाले तीन वर्षअघि सडक क्षेत्रभित्र पर्ने अनाधिकृत संरचना हटाउने अभियान सुरु गरे पनि कतिपय संरचना नहट्दा सडक निर्माणमा समस्या भएको हो । इन्जिनियर कुँवरले मापदण्डविपरीतका संरचना चाँडो हटाउन, विद्युत् खम्बा, खानेपानी, कटान गरिएका रुख आदिलाई स्थानान्तरण गर्न सम्बन्धित निकायमा ताकेता गरिएको बताए ।

सडक आयोजनाको पश्चिम खण्ड

(पोखरा-जामुने)को निर्माण चालु आवभित्र सक्ने लक्ष्य लिइएकाले मापदण्डविपरीतका संरचना छिटो हटाउनुपर्ने उनको भनाइ छ । उक्त सडकको ठेक्का अवधि तेस्रोपटक थप भई असार १५ गतेसम्म कायम भएको छ । हालसम्म सडकको भौतिक प्रगति ७४.४८ र वित्तिय प्रगति ५४.१२ प्रतिशत पुगेको छ । इन्जिनियर कुँवरका अनुसार कूल ३८.८८ किलोमिटर दूरीको उक्त सडकखण्डमा हालसम्म ३७.२२ किलोमिटरमा पहिलो तहको र ३३.७९ किलोमिटरमा दोस्रो तहको कालोपत्र भइसकेको छ । यस्तै ५९.७५ किलोमिटर नाली, १०५ कल्भर्ट र १२ पुल बनि सकेको उनले जानकारी दिए ।

विजयपुर पुल क्षेत्रमा ४८० मिटर दूरीमा एकतर्फी कालोपत्र गर्न बाँकी रहेको उनको भनाइ छ । 'सडक विस्तार,

नाली, कल्भर्ट निर्माणलगायत अधिकांश काम सकिएको छ,' इन्जिनियर कुँवरले भने, 'चालु आवभित्र सडक निर्माण सकिन्छ, निर्माण कम्पनीले पनि पछिल्लो समय कामलाई गति दिएको छ ।'

२०७८ भदौदेखि निर्माण सुरु गरिएको यस खण्डमा निर्माण कम्पनीले समयमा काम नगरेपछि यही पुसमा तेस्रोपटक ठेक्काको म्याद थप भएको हो । चिनियाँ निर्माण कम्पनी यनहुई काङग्रुयान हाइवे एण्ड ब्रिज कन्स्ट्रक्सनले उक्त खण्डमा सडक विस्तार एवं स्तरोन्नतिको काम गरिरहेको हो । तनहुँको जामुनेदेखि पोखराको सेती पुलसम्मको आधा सडक छ लेन र आधाजति चार लेनको बन्ने इन्जिनियर कुँवरले बताए । पश्चिम खण्डमा पर्ने १३ पुलमध्ये ११ पुल बनिसकेको र दुई पुल निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको उनले जानकारी दिए ।

तनहुँको म्याग्दोखोला, कुम्लेखोला, ठाडेखोला, सन्धीखोला, मूलखोला, फेदीखोला-१, फेदीखोला-२, रुदीखोला, हलेदीखोला, कालीखोला र कास्कीको कोब्रेखोलामा पुल निर्माण सकिएको हो । सडक ठेक्काअन्तर्गत कास्कीको विजयपुर र पुल ठेक्काअन्तर्गत सेती पुल निर्माणको चरणमा छ । भण्डै ५० वर्षअघि बनेको पृथ्वी राजमार्गअन्तर्गतको उक्त सडक एसियाली विकास बैंकको ऋण सहयोगमा विस्तार तथा स्तरोन्नतिको काम भइरहेको हो । रासस

तरुल र सखरखण्डको माग उच्च

दामोदर खनाल

बुटवल- माघे संक्रान्ति नजिकिएसँगै रूपन्देहीको बुटवल, भैरहवालगायतका हाटबजारमा तरुल र सखरखण्ड (गञ्जी) को व्यापार बढेको छ । संक्रान्तिका लागि तरुल र सखरखण्डको माग उच्च हुँदा व्यवसायीहरू उत्साहित बनेका छन् ।

माघे संक्रान्तिका अवसरमा तरुल सखरखण्ड, चाकु खाने प्रचलनले गर्दा यस क्षेत्रका हाटबजारमा माग बढेको हो । माघी पर्वका कारण बजारमा विभिन्न ठाउँबाट वन र घर तरुल भित्रिएको छ । बुटवल, मणिग्राम, भैरहवाका तरकारी थोक बजारमासमेत भारतबाट प्रशस्त मात्रामा सखरखण्ड भित्रिएको छ ।

बुटवलको हाटबजारमा पहाडी जिल्लाहरू पाल्पा, गुल्मी, स्याङ्जा, अर्घाखाँचीलगायतबाट वन तथा घर तरुल र सखरखण्ड विक्रीका लागि भित्रिएको व्यवसायी बताउँछन् । यतिवेला बुटवल हाटबजारमा तरुल र सखरखण्ड लिनेहरूको पनि भीडभाड देखिन्छ । व्यापारीहरू पनि माघे संक्रान्तिले गर्दा तरुल र सखरखण्डको व्यापार अन्य तरकारी फलफूलको तुलनामा राम्रो भएको बताउँछन् ।

विगत १८ वर्षदेखि पाल्पा सत्यवतिबाट बुटवल हाटबजारमा तरकारी बेच्दै आएका विमला सारूले चिसोमा खासै व्यापार नभए पनि सिजनको फल तरुलको विक्री राम्रो भएको बताइन् । अर्का व्यवसायी योग सुनारले पनि तरुल र सखरखण्डको व्यापार केही राम्रो भएको बताए । बजारमा तरुलको

प्रतिकिलो मूल्य गुणस्तर अनुसार १५० देखि ३०० रूपैयाँसम्म छ । सखरखण्डको मूल्य प्रतिकेजी ८० रूपैयाँदेखि १५० रूपैयाँसम्म रहेको छ । जाडोका कारण अन्य तरकारी फलफूलको व्यापार कम भएको अवस्थामा तरुलको व्यापारले धानेको व्यापारी इन्द्र नेपालीले बताए ।

यहाँका बजारमा आलु, काउली, बन्दा,

गाजर, टमाटर, मुला, सिमीलगायतका तरकारीको भाउ बिगत वर्षको तुलनामा घटेको छैन । बजारमा एउटै वस्तुको मूल्यमा पनि एकरूपता नभएको उपभोक्ताको गुनासो छ । तरकारीको भाउमा मनपरि भए पनि अनुगमन भएको पाइँदैन । बजार अनुगमन गर्ने निकाय क्रियाशील नहुँदा मूल्यमा निकै ठाँगुपरेको उपभोक्ताहरूको गुनासो छ ।

सिद्धार्थ बैंकको सिइओमा बस्याल नियुक्त

काठमाडौं (प्रस)- सिद्धार्थ बैंक लिमिटेडको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतमा रामेश्वरप्रसाद बस्याल नियुक्त भएका छन् । बैंकको सञ्चालक समितिले उनलाई प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पदमा नियुक्त गर्ने निर्णय गरेको हो । बस्यालको नियुक्ति यही पुस २५ गतेदेखि लागू भएको बैंकले जानकारी दिएको छ ।

बैंकड क्षेत्रमा करिब ३६ वर्षको अनुभव हासिल गरेका बस्यालले सन् १९८९ देखि २००५ सम्म नविल बैंक लिमिटेडमा विभिन्न जिम्मेवार पदहरूमा काम गरेका थिए । सन् २००५ देखि सिद्धार्थ बैंकमा आवद्ध भएका उनले प्रबन्धक, वरिष्ठ प्रबन्धक, सहायक महाप्रबन्धक, नायब महाप्रबन्धक, सहायक

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको रूपमा नेतृत्वदायी

भूमिका निर्वाह गर्दै आएका थिए । बस्यालले विगत ३६ वर्षको बैंकिङ कार्यकालमा विभिन्न भूमिकामा रही समग्र बैंक सञ्चालनसम्बन्धी व्यापक अनुभव प्राप्त गरेको बंकले जनाएको छ । यस क्रममा मूलतः बजार व्यवस्था, कर्जा लगानी तथा जोखिम व्यवस्थापन क्षेत्रमा उनको विशेष योगदान रहेको बैंकले उल्लेख गरेको छ । संस्थागत सुशासनलाई केन्द्रमा राखेर बैंकिङ गर्नुपर्छ भन्ने धारणा बोकेका बस्यालको नेतृत्वमा बैंकले दिगो वृद्धि, ग्राहक सेवा उत्कृष्टता तथा संस्थागत सुदृढीकरण थप मजबुत हुने विश्वास बैंकले लिएको छ ।

विज्ञापन व्यवसाय सञ्चालन गर्दा ध्यान दिऔं ।

- » विज्ञापन कारोबार गर्ने विज्ञापन एजेन्सी र सञ्चारमाध्यम विज्ञापन बोर्डमा सूचीकरण गरौं ।
 - » विज्ञापन बोर्डमा सूचीकरण भएका सञ्चारमाध्यम र विज्ञापन एजेन्सीसँगमात्र विज्ञापनको कारोबार गरौं ।
 - » विज्ञापन सम्बन्धी कुनै गुनासो भए विज्ञापन बोर्डमा उजुरी गरौं ।
 - » विज्ञापनदाता, विज्ञापन एजेन्सी र सञ्चारमाध्यमबीच द्विपक्षीय तथा त्रिपक्षीय सम्झौताको आधारमा कारोबार गरौं ।
 - » सञ्चारमाध्यमबाट जारी बीजकको आधारमा एजेन्सीको शुल्क खुलेको बिलबाट मात्र विज्ञापनको रकम भुक्तानी गरौं ।
 - » सरकारी निकाय तथा कार्यालयले विज्ञापनको रकम भुक्तानी गर्दा तीन प्रतिशत रकम विज्ञापन कोषमा जम्मा गरौं ।
- विज्ञापन व्यवसायलाई मर्यादीत तथा पारदर्शी बनाऔं ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड